

NOVA DOBA

Študijska knjižnica
dolž. iztis

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
zahvale 1 K 50 v. — **Pozamezna številka stane 1 K.**

Izhaja

vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravištvo Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telefon št. 63.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Minister dr. Kukovec o nekaterih dnevnih vprašanjih.

Celje 23. febr.

Približujemo se s precej naglami koraki dokončanju velikega dela, zaradi katerega nas je narod poslal v Beograd. Temeljni zakon o ureditvi države, naša ustava, je v bistvu že dobila odobrenje potrebne večine. Merodajni krogi so mnenja, da bodo končno glasovali za njo do 260 poslancev. S tem velikim dogodkom bode, kakor upamo, odprta pot za drugo potrebno delo na gospodarskem polju. Od tedaj naprej narod ne bode mogel dopustiti svobode vsem, ki se danes iz sebičnih namenov branijo zoper veliko delo utrditve države. Od tedaj naprej bodo morali dotičniki verjeti, da izživajo na boj, ki bode trpi. Kdor bode hotel še tedaj naprej rovariti, bo našel državo v najodločnejši obrambi za svoj obstanek.

Te dni prevzame vodstvo uprave za slovenske kraje načelnik v ministrstvu notranjih zadev dr. V. Baltić, naš rojak iz Goriške. Demokratska stranka, ki ji gre po današnjih razmerah v skupščini in pri vladi v Beogradu to mesto, storila je žrtve, da se je istemu odrekla. Če pa dobimo uradnika, smelo bode se tem manj trpeti, da bi se ga oviralo v izvajanju državne politike, kajti vse stranke mu lahko zaupajo. Pri občinskih volitvah, ki jih ima izvesti novi upravni šef, naj pokaže narod svojo zrelost. Glavna naloga nam morajo biti velike gospodarske naloge občin. Dobri gospodarji naj se volijo v upravo občin, to bodi geslo, toda zvesti zagovorniki državne misli in narodnega edinstva.

Prav dobro vedo oni, ki govorijo o kakem nameravanem boju zoper cerkev, da to ni namen današnje vlade in da ista povsod deluje na ublažitev političnih ostrin, svesta si pa mora biti potreba naroda. Če je uprava države mnenja, da s sokolsko vzgojo mladine utrdi smisel za državo in deluje za zmanjšanje stroškov vojaške obrambe, ni vzroka podkati ji namene kulturnega boja. Konečno pa danes ni države, ki bi hotela dati šolstvo iz svojih rok. Ne moremo želeli, da se notranji boji v državi brez konca in kraja nadaljujejo. Merodajni krogi so izprevideli, kakšna napaka je bila, računati na uvidenost onih politikov, pod katerimi so nastale današnje težkoče v državi.

Trostov koncert 1. marca v Celju.

Celjsko občinstvo dosedaj še ni imelo prilike, spoznati prava naših slovenskih pianistov g. Antona Trosta, ki si je ne samo v domovini, ampak tudi v tujini pridobil sloves in ugled resnega umetnika. A. Trost je rojen l. 1889 v Vodican. V Ljubljani mu je bil učitelj glasbe sedanji profesor praškega konservatorija Prochaska. V jeseni l. 1909 je vstopil v dunajsko akademijo za glasbo in predstavljal joččo umetnost, kjer je bil učenec slavnega profesorja Ludwiga. Maturo na akademiji je prestal l. 1912 z odličnim uspehom, ob kateri priliki mu je bila podeljena Lisztova nagrada. Po dovršenih študijah je podučeval 2 leti na »Glas. Matiči« v Ljubljani. Leta 1914 pa se je stalno preselil na Dunaj, kjer se je dvignil do obče spoštovanega umetnika. Gospa Claire Trost-Fiedler pa je rojena Dunajčanka. Tudi ona je bila na dunajski akademiji učenka prof. Lud-

Gospodarske razmere prinas in okoli nas se zelo izpreminjajo, zato moramo z razmerami računati tudi v naši gospodarski politiki. V mojem poslu kot minister trgovine sem doživel zadovoljstvo, da se je od mene v Beograd sklicani gospodarski svet v malo dneh sporazumel o začasnih naši carinski politiki. Z omogočenjem izvoza, ki ga je predlagal ta gospodarski svet in ga je odobrila vlada, utegnemo popraviti v najkrajšem času našo neugodno trgovsko bilanco in s tem našo valuto. Z ureditvijo uvoza pa utegnemo ohraniti našo industrijo pred grozečim polomom. V smeri izboljšanja prometa deluje moje ministerstvo trajno složno s pristojnimi odgovornimi činitelji in upam, da bodo posledice kmalu videne.

Moje potovanje na Angleško na razstave izdelkov prve industrije sveta naj pomeni, da mi nočemo biti dežela za sebe, ampak hočemo korakati s svetom. Če se držimo Francozov tudi v gospodarski, ostajamo zvesti spoštovanju vrlin tega naroda, kateremu imamo v veliki meri zahvaliti svojo svobodo. Z Italijo hočemo priti v dobre gospodarske odnose. Z zadovoljstvom vidim, da nas naši sosede, veliki in manjši, cenijo in da jim je dragoceno, urejati naše gospodarske stike. Tudi mi njih potrebujemo. Pred vsem je pa naši državi potrebna dobra volja njenih državljanov ne le v političnem oziru, ampak tudi na gospodarskem polju. Naše naravno bogastvo bode nam blagoslov le, če se ga poslužimo — in organiziramo delo. Na tem največjem problemu delovati je moj program. V tem je tudi namen mojega potovanja.

Pred proslavo aneksije in trgovskimi pogajanj.

Za dne 6. tm. je bila napovedana slovesna proslava aneksije naših slovenskih in hrvaških krajev na Primorskem in dela Krajinke kraljevini Italiji, slovesno praznovanje zaslužnosti nad 600.000 naših rojakov barbarstvu italijanske kulture. Že napovedane slavnosti so bile zopet odpovedane in odgojene, odgojen je bil s tem tudi dan splošne narodne žalosti v naši državi.

Toda prej ali slej pride britki kelih do nas. Aneksija je dejstvo. Zabrati je danes ne moremo. Kar moremo, je danes edino to, da v srdu stisnemo pesti z obljubo maščevanja krivice, ki se je prizadela pod silo razmer našemu narodu. In kar moramo, je to, da damo svojim zaslužnim rojakom

wiga. Maturo na akademiji je položila l. 1911 tudi z odličnim uspehom. Tudi gospa Trostova si je pridobila s svojo resno umetnostjo, kateri zna dati z globokim pojmovanjem, če treba tudi s primernim temperamentom oduševljen izraz, spoštovanje in priznanje dunajskih kritikov.

Pri koncertu dne 1. marca bomo torej pozdravili svojega ožjega slovenskega rojaka, zato je pač dolžnost vsakogar, da obišče ta koncert ter tako vsi skupaj pokažemo, da mesto Celje ne zaostaja za drugimi, kadar je treba pokazati zanimanje in priznanje umetniku domačini in njegovi soprog. Popravimo pri tem koncertu grehe, storjene pri dosedanjih umetniških koncertih, kjer so naši priznani umetniki dočakali prazno dvorano, ker si sicer res pridobimo trajen sloves, da smo resni umetnosti nedostopni.

O vspehodu in drugih podrobnostih koncerta poročamo prihodnjič. Vrši se v mali dvorani hotela »Union«.

garancije z našo sveto obljubo in moško besedo, da pride tudi dan njih osvobodjenja. Na dan italijanske proslave aneksije mora skozi ves naš troimeni narod kakor mogočno vihariti enodušni protest proti izvršenemu italijanskemu nasilju. Ta protest mora slišati Italija, mora čuti ves svet. Ujedinjeni in osvobodjeni jugoslovanski narod mora ta dan svečano in enodušno proglasiti, da tvori z narodom v zaslužjenih krajih nerazdelno kulturno in narodno celoto, katere nihče ne bo raztrgal. To je potrebno tudi raditega, da se enkrat za vselej položi temelj vsem morebitnim poznejšim revindikacijam osobito z ozirom na možnost novih dogodkov v Italiji, katerih posledice so nepredvidne. Molk našega svobodnega naroda v tem trenutku bi bil zločin nad celokupnim narodom in vsemi bodočimi generacijami.

Stojimo pa še pred drugim važnim dejstvom: pred trgovskimi in razmejitvenimi pogajanj z Italijo. Že se oglašajo v Italiji javno mnenje nekaterih ponalih žurnalistov, češ da je Italija z rapalsko pogodbo doprinesla ogromne žrtve, katere treba zmanjšati pri sklepu trgovinske pogodbe s kolikor mogoče največjimi gospodarskimi ugodnostmi za Italijo. Že se oglašajo tam glasovi, da luka Baroš pri Reki, ki nam je pri rapalski pogodbi bila zasigurana, ne sme pripasti Jugoslaviji.

Ne bomo razpravljali o tem, kdo sme in more govoriti o žrtvah pri rapalski pogodbi. Ponovno pa moramo poudariti, da je Italija neprimerno bolj interesirana na trgovski pogodbi z nami nego mi na pogodbi z njo. Tega se mora zavedati tudi naša vlada pri tozadevnih pogajanjih, ki pod nobenim pogojem ne smejo peljati do nobenih, niti najmanjših žrtve z naše strani.

Dogodki v Beogradu.

Seja ustavnega odbora 21. febr.

Beograd 21. febr. V današnji seji ustavnega odbora so bili sprejeti čl. 5 do čl. 11.

Pogajanja z zemljoradniki stoje ugodno.

Beograd 21. febr. Pogajanja z zemljoradniki so skoraj pred zaključkom. V mnogih točkah je dosežen sporazum. Vsled ponovne zahteve je Pašić pristal tudi na to, da se vzame v ustavo prepoved zlorabe vere v strankarske svrhe v prostorih, ki so namenjeni bogoslužju. V zadevi agrarne reforme so demokrati pristali na to, da se da begom eksistenčna možnost in da dobe primerne vsote kot podpore. Vsi člani zemljoradniškega kluba so brzojavno poklicani v Beograd.

Svoboda vere in vesti v ustavnem odboru.

Beograd, 22. febr. V današnji seji ustavnega odbora se je razpravljalo o čl. 13, ki govori o svobodi vere in vesti. Govorili so republikanec Gjonović, soc. demokrat Divac, demokrat Demetrović, klerikalec dr. Šimrak, muslimana Hrasnica in Mehmed Maglajić. Zahtevalo se je, da pride v člen tudi določba, da se vera ne sme zlorabljati v strankarske svrhe. Ker ni prišlo do sporazuma, je bila seja prekinjena. Vršila se je nato seja zastopnikov vseh strank, v kateri so se zedinile vse stranke razun klerikalcev, v tem smislu, da se v členu 13. poudari, da se kaznujejo predstavitelji veroizpovedi, ki bi v cerkvi ob priliki službenih izjav ali kakorkoli vršili svojo službo zlorabili duhovniško oblast za strankarske svrhe. Preiskavo vodi in krivca kaznuje kazenska sodnija.

Politične vesti.

Škof Bartolomasi v Trstu je izdal za 6. tm. (proslava aneksije) vsej duhovščini nalog, da mora po maši peti »Te Deum« v zahvalo, »da se je vrnil mir«. Slovenski in hrvaški duhovščini je nasvetoval, naj se vzdrži javne in privatne politike, češ edino v tem slučaju jo bo branil pred nasilstvi. Italijanska duhovščina v Istri pa razvija strastno agitacijo proti jugoslovanski duhovščini in proti ljudstvu.

Kongres bolgarske zemljoradniške stranke je z ogromno večino odklonil predlog, da bi Bolgarska postala republika.

Londonška konferenca, kateri prisostvujejo delegati Francije, Anglije in Italije, se je odvila 21. tm. Prvo je na dnevnem redu orijentirano vprašanje. Poklicani zastopnik grške vlade je izjavil, da Grška ne more pristati na revizijo mirovne pogodbe s Turčijo, češ da bo znala sama čuvati v orijentu svoje interese. Turški delegat Teftik-paša pa je zahteval revizijo pogodbe, opozarjajoč na nevarnost ruske boljševiške akcije.

Pred novo neumnostjo ruskih boljševikov. Kakor javljajo, nameravajo ruski boljševiki na spomlad novo ofenzivo proti Poljski. Sporočili smo tudi že vest o sklepu obrambne zveze med Francijo in Poljsko. Iz Sofije poročajo, da je enako zvezo sklenila s Francijo tudi Bolgarska, ki se je zavezala, da da v slučaju ruskega napada na Rumunijo svojo armado na razpolago. V Carigradu je došlo že veliko število antantnih čet.

Pismo iz Prekmurja.

12. februarja 1921.

II.

Šolski obisk je po nekaterih šolah še precej poveljen, a ne toliko iz ukaželjnosti v slovenskem jeziku, temveč iz strahu pred kaznijo. Velik križ je siromaštvo, ker mnogi v resnici nimajo, da bi svoje otroke oblekli in obuli. Nadalje se tudi učne knjige težko dobijo in so zelo drage. A na nobeni knjigi ni napisana prava cena, ampak gotovo za polovico manjša, in ljudstvo, ki je že itak črez vse mere nezaupljivo, misli, da, kar je več, utakne učitelj v žep.

Kier žive Nemci (par vasi), je učni jezik nemški, kjer Madžari, tam je madžarski, a kjer Slovenci, tam pa ne vem, kaj bi rekel. Če je učitelj Prekmurec, je učni jezik prekmurski, če je Slovenec, je slovenski, če pa je eden Slovenec, drugi pa Prekmurec, je navadno »utrakvističen« prekmursko-slovenski.

Dobra polovica učiteljev so domačini. Poučujejo samo v prekmurščini, vsaj jih je komaj par, ki znajo za silo tudi slovenski. Nekateri niti prekmurski ne znajo dovolj. Večina so zagrizeni Madžari. V njihovih rodbinah se sploh ne govori drugače kot madžarski. Radoveden sem, koliko se jih sedaj vpisalo kot Slovenci. Da bi se slovenski učili, pade menda malokateremu v glavo. Časopisov ne naročajo. Črez vse zabavljajo, kar je v naši državi, samo plača jim je še deloma po volji. Rad bi tudi poznal njihove pojme o naši zgodovini in zemljepisju. Kako naj ti ljudje vzgajajo otroke v narodnem duhu, sam Bog vedi! V počitnicah so imeli nekakšen štiritredanski slovenski tečaj v Št. Vidu pri Ljubljani in sedaj si menda domišljujejo, da imajo celo slovenščino že v malem prstu. O Kočevarjih se čita, da bodo morali položiti izpit iz slovenščine, kaj pa Prekmurci? Mogoče jih bo rešilo te neprijetnosti njihovo kle-

Proslava vojvode Mišić-a v nedeljo dne 27. febr. t. l. v Narodnem domu ob 10. uri dopoldne. Vabljeni so vsi Jugoslovani brez posebnih vabil.

rikalno prepričanje? Gmotno stojijo dobro, ker ima vsak tudi precej šolskega posestva zraven, organistom gre pa celo sijajno. Kdo jim drži vago, da so tako predržni, hočem povedati na zadnje. Poprej še pogledimo, kako se godi učiteljstvu, ki je prišlo sem.

K sreči so se priglasi največ mlajši in neoženjeni. Vrlo malo je tako srečnih, da bi prišli v kraje, kjer dobišo stanovanje in hrano. Na mnogih šolah je sicer stanovanje za učitelje, a brez oprave. Večina teh učiteljev pa svoje oprave niti nima. Da bi jo v sedanjih časih kupil, si bo pač vsak premislil, na posodo je pa tudi ne dobiš, ker jo prebivalstvo niti za sebe nima dovolj. Nekateri sicer imajo doma pohištvo, a kdo bi ga, v početnih negotovih časih, spravil sem, posebno ker bi te prevoz stal več, kakor je vse skupaj vredno? So učitelji, ki imajo za posteljo samo kup slame na tleh ali na šolskih klopetih. Drugi si zopet poiščejo svoje prenočišče pri orožnikih ali finančnih stražnikih, kadar je kateri teh na nočni službi. Mnogi si kuhajo sami, kakor pač vejo in znajo, ker hrane nikjer ne morejo dobiti. A kaj boš kuhal, ko ti ljudstvo noče ničesar prodati, tudi ako preplačaš, ampak rajši tihotapi v Avstrijo? Pouk je od začetka precej težaven, ker je za otroke povsem nov, saj pravilne slovenščine še nikdar niso slišali. Starši jih večkrat odvrčajo od učenja. Vsi učitelji morajo poučevati tudi verouk, na nekaterih šolah bi bilo komaj, da bi učil celo dvojni katoliški in luteranski, pa ne slovenski, ampak prekmurski, ker vlada po cerkvah domači dialekt.

Narodno navdušenje tukaj človeka kmalu mine, posebno, ker se ti od vseh strani nastavljajo ali mečejo polena pod noge. Nekoliko so došlo učiteljstvo tolažile dnevnice, ki so jih dobivali poleg svoje plače. A vsejedno je hotela večina nazaj na svoja stara mesta. A višji šolski svet v Ljubljani ima proti temu prav radikalno sredstvo; on kratkoma ustavi plačo. A tudi to ne vem če bo dolgo pomagalo, posebno, ker je šla še zadnja tolažba po vodi. Ker so se razmere tukaj obrnile baje mnogo na bolje (na kakšen način, ne vem!), so se s 1. januarjem vsemu učiteljstvu, pa tudi drugim, odtrgale vse dnevnice.

Glavno besedo v tukajšnjem šolstvu vodi takomenovani »šolski svet«, v katerem sedijo večinoma prekmurski duhovniki obeh ver. V kakšnem duhu bi ti radi imeli šolo, si iz lastne skušnje lahko mislite. Toliko je še slabše, da so tukajšnji dukovniki ali madžaroni ali prekmurski separatisti, samo ne Jugoslovani. Zato se tudi ne sme čuditi, da se trudijo na vse kriplje, kako spraviti slovenske učitelje nazaj čez Muro, kot svoje organizacije in podrepanke pa poklicati druge takšne korifeje iz Madžarske. Pred kratkim se je precej govorilo, da je ta sosvet prosil višji šolski svet za dovoljenje, naj je učni jezik tukajšnjih šol samo prekmurščina in da se jim naj izda dovoljenje za tiskanje prekmurskih šol. knjig. Upajmo, da je to samo pobožna želja Kleklovih kolegov in da bo počasi konec Korošec-Verstovšek-Kleklova gospodarstva. Sicer bi se res lahko zgodilo, da se naša za prave jugoslovane itak neznosna državna kemična formula »kraljevina SHS« počasi izpremeni v republiko Srbov, Hrvatov, Slovencev in — Prekmurcev.

Hvala Bogu, da je začel iz Beograda vleči nov veter, kateri naše šolstvo precej pretresa. Fr.

Iz Korotana.

Zverinski napadi Nemcev na Slovence na Koroškem se nadaljujejo. Dne 16. tm. se je v Kapli v Rožu pripetil naravnost zverinski zločin in poskus zavratnega umora slovenskega dekana Limpešna. O polnoči so nemčurji poklicali dekana in ga proslili, naj gre takoj spovedat in obhajati v Resnik kmeta Možica, ki leži na smrtni postelji. Dekan, nič slabega sluteč, je verjel, se hitro napravil in v družbi svojega cerkovnika takoj odšel v Resnik skozi Kožentavro. Blizu Resnika v gozdu so naenkrat na dekana 4 moške iz zasede začeli streljati in dekan se je takoj smrtno nevarno zadet zgrudil. Sedaj leži v bolnišnici v Celovcu in se bori s smrtjo.

Značilen dokaz nemške brezsrčnosti. V nedeljo, dne 6. tm. sta se dve tihotapki iz Borovelj, katerima so bili odvzeli jugoslovenski stražniki vse tihotapsko blago, vračali čez Ljubelj dom. Tedaj je bilo padlo na Ljubelju zelo veliko snega. Ena izmed njiju, Nemka Haner, ženaborovelskega brivca, je obnemogla proti večeru vrh Ljubelja in ni mogla več naprej, tako da je morala ostati v snegu. Druga, neka brezsrčna nemčurka iz Dolan, pa je, prepustivši svojo tovarišico njeni usodi, šla dom, ne da bi komu kaj povedala. Šele v torek dopoldne so našli Hanerjevo ženo na pol zmrznjeno na koroški strani vrh Ljubelja. Reva je bila prebila v snegu celi dve noči, imela je, ko so jo klečečo pod smreko našli, popolnoma zmrznjene roke in noge in ni mogla izpregovoriti niti besedice.

Mariborske novice.

V Studencih pri Mariboru se je v nedeljo zvečer pred Sokolskim domom ustrelil monter južne železnice Avgust Jakonič. Bil je že delj časa nekoliko slaboumen.

Predsednikom stanovanjske komisije je imenovan podpolkovnik v p. Herman Vidmar.

Odvetnika dr. Mravlagga je odvetniška zbornica ljubljanska izbrisala iz imenika odvetnikov.

V Avstrijo bežal je znani konjski trgovec Prah iz Pesnice, ki mu je straža zaplenila 5 konj, katere je hotel iztihotapiti v Avstrijo.

Iz Medjimurja.

Odlikovan je z redom Sv. Save V. razreda skladatelj medjimurskih narodnih pesmi g. Vinko Žganec, župnik v Dekanovcih.

Cerkve v Medjimurju so zaradi nevarnosti razširjenja pegavca zaprte.

Celjske novice.

Mišičev dan v Celju. Omenili smo že, da se vrši v nedeljo, 27. tm. najprvo parastos. V našem narečju pravimo zaždušnica, ki se bo opravila po pravoslavnem obredu. Kraj cerkvenega obreda se objavi v prihodnji št. »Nove Dobe« Sodeluje Celjsko pevsko društvo, ki zapoje narodne himne in da s tem proslavi večji sijaj. Druge podrobnosti so bile že v časopisu razglašene. Bridke izgube jugoslov. vojske se zlasti zavedajo nesrečni bratje in sestre neodrešene domovine. Poznali in čislali so ga dosti bolje ko mi v osvobojeni domovini. Smatramo za dolžnost vsacega, ki slovensko čuti, da pride v nedeljo k proslavi. Brat polkovnik Tošič nam bode opisal dela velikega pokojnika, da ga bližje spoznamo. Na svidenje!

Javno predavanje. V soboto dne 26. tm., ob 8. uri zvečer se vrši v gostilniški dvorani Narodnega doma javno predavanje. Predava g. dr. Anton Schwab o sedaj aktualni bolezni: Epidemija koz. Ker je predavanje zelo važno tudi iz stališča, kako pomagati oblastem to strašno bolezen, katere se vedno bolj in bolj širi, omejiti, je gotovo naša moralna dolžnost, da posvetimo bolezni največjo pažnjo ter posetimo predavanje v velikem številu. Prosv. — kult. odsek Celjskega Sokola.

Minister dr. Kukovec je na svojem potu čez Pariz v London v torek 22. tm. prišel v Celje, odkoder danes popoldne odpotuje čez Ljubljano v Pariz in odtam na Angleško.

Osebnost. Vpokojeni profesor g. Emilijan Lilek v Celju je dobil naslov vladnega svetnika. Čestitamo!

† **Dr. Ivan Krašek.** Iz Laškega je prišla v torek 22. tm. zvečer nenadna vest, da je popoldne umrl v 38. letu starosti tukajšnji okr. sodnik g. dr. Ivan Krašek na pljučnici. Vrlemu narodnjaku blag spomin!

Poziv mladeničem letnika 1901. Vsi mladeniči, rojeni leta 1901, ki stalno bivajo v območju mestne občine celjske, ne glede na pristojnost, se pozivajo k osebni zglastitvi na mestnem magistratu, Prešernova ulica št. 13 v času od 24. februarja do 3. marca 1921 med uradnimi urami od 9. — 12. ure dopoldan v svrhu popolnitve nabornih knjig. Seboj naj prinese: lastni krstni list in domovnico, kakor tudi rodbinsko polo. Odsotne mladeniče naj priglasiyo stariši ali njih zastopniki, oziroma najbližji

sorodniki. Opozarja se na vojni zakon, na podlagi katerega se bo proti vsakemu strogo postopalo, ki bi se ne prijavil pravočasno. Iste posledice zadenejo tudi družino, ki ne bi prijavila v navedenem roku svojega vojnoobveznega, a odsotnega družinskega člana.

Celje — gnezdo tihotapstva z nežigosanimi bankovci? V poročilu o nekem zasačenem poljskem židu se v ljubljanski »Jugoslaviji« namiguje na Celje kot gnezdo zadevnega tihotapstva, češ da je žid kakor mnogi drugi imel potni list do Celja. Dasi na pristojnem mestu dvomijo, da bi ta trditev odgovarjala resnici, je vendar okr. glavarstvo poostrišlo stražne odredbe glede vseh v Celje prihajajočih tujcev.

Na mestnem magistratu se 4. in 5. marca vsled čiščenja uradnih prostorov ne sprejemajo stranke.

Orlovsko sečaja od 11. do 12. tm. v Celju so te — kakor nam poroča očividec — udeležili 4 udeležniki, katerih niti eden ni počakal zaključka. Orlovsko navdušenje, kje si?

Higijena cest in potov je brez dvomno ena najvažnejših zahtev 20. stoletja. Če pa sčrčiš s kapucinskega mosta po stopnicah navzgor, da si ogledaš romantično lego prijaznega celjskega mesteca in se napotiš na zahodno ali vzhodno stran, te »lepo dišeče cvetke poezije« ob zidu, ki loči č. gg. kapucine od ostalega sveta, v tem prepričanju zelo omajajo. Za one, ki morajo dnevno večkrat po tej poti, je stvar gotovo zelo neprijetna. Vidiš tam sicer dvojezične (seveda nujno potrebno!) napise, da bo vsakdo, ki bi pot po svoje presnavljal, strogo kaznovan, toda, kakor vidite, se razni obiskovalci teh poti predpisov očitno ne držijo. Zato prosimo pristojno oblast, da z vso odločnostjo skrbi za red in snago. Tudi je pot zelo nujno potrebna popravila, ker so razne vrzeli za pasante skrajno nevarne. Zna se zgoditi, da si kdo zlomi nogo ali roko, če pa že to ne, pa vsaj, da se nakrat znajde na drugem svetu — pod potjo — v svinskem hlevu. Upamo, da bodo te besede zadostovale!

Kakšne vzgojitelje trpi naša šolska uprava na važnih mestih, kaže že zadnjič omenjeni slučaj Klementine Proft na meščanski šoli v Celju. Izvemo še, da ona poučuje zgodovino še vedno kakor v Avstriji — Hohenzollernsko in Habsburgovsko — o jugoslovanski zgodovini pa njene učenke še niso slišale besedice. In take vzgojne eksperimente še naj dalje trpimo na naših šolah!

Prememba hišne posesti. Schmu-kovo hišo v Razlagovi ulici sta kupila brata Rode. Preurediti jo nameravata v tiskarno.

Dijaška kuhinja v Celju je pre-jela pod »Anče, 24. svečan« 100 K.

Stavbena in stanovanjska zdru-ga v Celju sklicuje v nujni za-devi na petek, dne 25. tm. seio na-čelstva in nadzorstva ter pričakuje polnoštevilne udeležbe. Seja se vrši ob 18. uri v ravnateljavi pisarni dekliske meščanske šole.

Seja pripravljalnega odbora za prireditve »Triglavskega plesa« v Celju se vrši vsako soboto ob 18. uri v rdeči sobi tukajšnjega Narodnega doma. Vse cenjene starešine, ki se do-zdaj še niso odzvali pozivu v »Novi Dobi«, vabi tem potom še enkrat naj-uljudneje k sodelovanju pripravljalni odbor.

Preprečen vlom. V torek zvečer je kavarnar Koss še krog 10. ure šel pogledat v trgovino, ker je več dni bil odsoten. Ko je odprl prva vrata, je začul znotraj nek šum in zdelo se mu je, da se v ozadju nekdo odstranjuje. Zato je skočil na dvorišče in zasačil nekega mizarskega delavca, ki je prišel iz trgovine, kjer si je že precej blaga nabasal. Vlomilec je bil od-dan policiji.

Podporno društvo za uboge u-čence državne realne gimnazije v Celju, ki se je na novo ustanovilo mesto prejšnjega razpuščenega nemškega društva, ima svoj prvi redni občni zbor dne 2. marca ob 6. uri zvečer v gimnazijski zbornici. Dru-štveniki — ki so vplačali letni pri-spevek najmanj 10 K — se s tem vabijo k udeležbi.

Drsalne tekme na Bohinjskem jezeru. Pri drsalni tekmi, ki se je vršila zadnjo nedeljo na Bohinjskem jezeru, je odnesel prvenstvo juniorjev

v umetnem drsanju gosp. Polo Schwab, član športnega kluba »Celje«. Gospodu Schwabu in športnemu klubu »Celje« prirčno častitamo k lepemu uspehu.

Dnevna kronika.

Razmejitvena komisija z Italijo je 22. tm. došla v Ljubljano in sicer člani naše delegacije: general Maister ter polkovnika Ječmenič in Daskalović, in člana italijanske delegacije general Vanbelli in polkovnik Garibaldi.

Novi predsednik deželne vlade dr. Baltič prevzame svoje posle dne 26. tm.

43 mož se je znašlo med sloven-skimi »kulturnimi delavci«, ki z neko »izjavo« skušajo podpreti klerikalno stremljenje po avtonomiji. Med njimi je 13 klerikalcev. Če teh 43 mož mi-sli, da so edino oni na Slovenskem kulturni delavci, ki imajo pravico go-voriti v imenu vseh lehe stotin drugih, žive ali v domišljiji ali pa v zmoti. To je edino, kar smo imeli povedati k njihovi izjavi o »razkosanju sloven-skega ozemlja«.

Štipendije našim dijakom v ino-zemstvu se po končanem poletnem semestru ukinejo, ker se bo zadeva revidirala in reorganizirala.

Proti sleparjem z 20-dinarskimi bankovci. Predsedništvo poverjenistva za notranje stvari deželne vlade za Slovenijo je poslalo vsem podrejenim oblastvom tale navodila: Povodom za-menjave dvajset-dinarskih bankovcev so se v nekaterih krajih pojavili špe-kulanti, ki razširjajo vesti, da bodo ti bankovci uničeni, in da se sploh ne bodo zamenjali. Na ta način se po-skušajo kupovati imenovani bankovci pod nominalno vrednostjo. — Radi tega naroča predsedništvo poverjeništva za notranje stvari vsem podreje-nim oblastvom, da se take eventualne vesti v zmislu naloga finančnega mi-nistra kar najhitreje uradno vsestran-sko dementirajo in da se proti even-tualnim krivcem najstrožje postopa in da se krivci takoj izročijo pristojnemu sodišču radi kaznovanja.

Skrajno originalni hočejo biti vsekakor naši komunistični poslanci. Oni v ustavnem odboru v Beogradu ne glasujejo samo proti onim členom ustave, katerih ne prenesejo njihova sovjetska načela, ampak sploh proti vsem, tudi n. pr. proti temu, da je državni jezik srbo-hrvatsko-slovenski. Pa še naj kdo reče, da niso — otroci.

»Kdo bo zavil tel korobač nad brezvestnimi farizeji?« vprašuje zad-nja »Straža«. Zakaj neki vprašuje? — Odgovor so ji dale že zadnje volitve, ko je ljudstvo zavil telo korobač nad brezvestnimi klerikalnimi farizeji, ki so od gospodujoče stranke v Sloveniji padli na stranko, ki nima niti ene tretjine vseh mandatov.

Politična onemoglost dr. Ko-rošca se jasno zrcali v dejstvu, da je ponovno skušal vplivati na min. pred-sednika Pašiča, naj bi se vzele v ustavni načrti tudi nekatere politične zahteve klerikalcev, pa je Pašič od-ločno odklonil o tem vsako razpravo, češ da mora biti ustavni načrt sprejet v smislu vladnega predloga.

4000 aeroplanskih vijakov je 18. tm. komisija mednarodne zrakoplovne sekcije v smislu mirovne pogodbe z Avstrijo uničila na aerodromu v Du-najskem Novem mestu.

Radičeva stranka na Sloven-skem. Poročila listov, da je bilo na shodu na Humu 1000 slovenskih kme-tov, je debela laž. Po natančnih poiz-vedovanjih je bilo na Humu iz ednaj-stih občin križevske nadžupnije, ki pride najbolj v poštev, le kakih dvaj-set ljudi. Drugih 980 odtehta najbrž naša slovita Ana Lipnik, ki menda ho-če posnemati Ivano d' Arc. Radičev-cem se naši kmetje vseh strank po-smehujejo, pa jih tudi omiljujejo, ker res ni mogoče razumeti kratkovidnosti drugače še precej brihtnih Zagorcev.

Ali ostanemo Čehoslovaki? Glasilo Čehoslovakov v naši državi, v Zagrebu izhajajoči »Češkoslovenské listy«, razmotriva vprašanje, ali naj Čehoslovaki v Jugoslaviji obdrže svojo narodnost ali pa se naj asimilirajo okolici ter postanejo Srbohrvati. Pri-haja do zaključka, da naravnega pro-cesa asimilacije zadržati ni mogoče, vendar pa je potrebno, ga zadrževati vsaj tako dolgo, dokler ne bo-de okolica Čehoslovakov taka, da njih asimilacija ne bo pomenjala iz-

gube za jugoslovansko stvar. Zelo trezno stališče.

Udeležbo državnih rudnikov pri »Prometnem zavodu za premog« je ljubljanska deželna vlada prepovedala, ker bi bila država na korist židovsko-dobičarskega podjetja znatno oškodovana. Kakor znano, je to udeležbo dekretiral svoječasni klerikalni poverjenik inženir Dušan Sernec. Fin patriljot!

Iz občinskih volilnih imenikov morajo izostati seveda vsi tisti, ki so pri ljudskem štetju zapisali, da je njihovo državljanstvo še neodločeno.

Izgoni naših ljudi iz Koroške so dali naši javnosti povod za upravičeno vprašanje, kako pridejo nekateri naši slovenski odvetniki do tega, da zastopajo razne nemške stranke v stanovanjskih in izgonjskih zadevah celo proti našim stanovanjskim uradom.

Imeniki za občinske volitve se bodo, kakor poročajo iz Beograda, na podlagi od ministrstva izdane naredbe sestavili na novo, ker je dokazano, da so v neštetih slučajih bili od klerikalcev sestavljeni pristransko v njihovo korist.

Kakšno odškodnino zahteva Srbija? Iz Pariza javljajo, da je jugoslovanska reparacijska komisija predložila mednarodniški reparacijski komisiji seznam celokupne vojne odškodnine, ki jo zahteva Srbija. Materijalna odškodnina znaša 9400 milijonov, osebna 17700 milijonov dinarjev. Izven tega zahteva delegacija kot vojno odškodnino za Črno goro in za dobrovoljce v Dobrudži še eno milijardo dinarjev.

Cenzura v Sloveniji je po ukazu deželne vlade poostrena z ozirom na nedostojno sistematsko gonjo in podvljanost, katero uprizarja zadnje čase klerikalno časopisje proti državi, oblastvenim odredbam in drugim plemenom našega naroda.

O hlapčevskem duhu demokratov, ki so ga podedovali še z Dunaja, klobasari »Straža«. Kako naj potem imenujemo duh dr. Koroška, ki je na Dunaju lizal roke in čevlje bivši cesarici Citi in glasoval vsikdar za puške in kanone, česar seveda v narodni državi ne mara?

Danes junak — jutri lopov. Tako se godi radikalskemu ministru dr. Jankoviču. Lani, ko je paradiral na ortovski slavnosti v Mariboru, ga je klerikalno časopisje na vse pretege slavilo. Pred kratkim pa je izjavil, da mora pravoslavna cerkev kot vera, ki je vzgojila narod osvoboditeljev, vzemati posebno stališče, in sedaj je v očeh klerikalcev naenkrat največji lopov. Brez komentarja.

Naredbo o izenačenju plač srednješolskih profesorjev v Sloveniji, Dalmaciji, Hrvatski, Slavoniji, Bosni in Hercegovini s plačami profesorjev v Srbiji objavljajo Službene Novine.

Trgovska pogajanja in razmejitve z Italijo. Trgovska pogajanja in pogajanja za razmejitev z Italijo se prično še ta teden. Mešana razmejitvena komisija se sestane v Ljubljani.

EM. LILEK.

Razmotrivanja o aktualnih državnih in ustavnih vprašanjih.

(Dalje.)

Še septembra leta 1789 je prvi kongres unije predložil zakonodajnim skupščinam poedinah držav 10 dodatkov k ustavi in ti so bili sprejeti do leta 1791. Od tistega časa pa do danes se je konstitucija Združenih držav spremenila samo še z 7 dodatki, najboljši dokaz za njeno dovršenost. Njeni tvorci so bili gotovo realni politiki, dobri psihologi in pravi državniki, ki so rajši odložili končno rešenje nekih spornih kočljivih vprašanj na poznejše, za to ugodnejše čase in se rajši zadovoljili s tem, kar se je dalo v danih razmerah doseči, kakor da bi ogrozili s svojo trmo unijo in postavili njen obstanek sam na kocko. Tako so n. pr. federalisti (unijonisti) popustili v vprašanju sužnjem, ko sta se državi Karolina in Oeorgija izjavili, da ne bosta priznali nove ustave, ako bo v njej prepovedana trgovina s sužnji. Prišlo je med obema strankama do nagodbe, da se pred letom 1808 — t. j. za 20 let — ne sme prepovedati ta trgovina.

Če so tudi resnične besede federalista John Adamsa, drugega predsednika (1797—1801), da se je unijska konstitucija v letih 1787—1790 izvajala po neizprosnih razmerah od naroda, ki se je njej upiral, velja vendar tudi v polni meri njena ocenitev v »politiki« nemškega učenjaka Rescherja, ki primerja angleško ustavo z ameriško konstitucijo in oblast angleškega kralja z oblastjo ameriškega kralja v francoskega predsednika in pri tem povdarja, da je v ameriški konstituciji posebne važnosti v pravi meri spojeno narodno (partikularistično) in federativno načelo in da je veto ameriškega predsednika večjega pomena kakor franc. predsednika in angleškega kralja, ki ga že od leta 1707 ni več porabil, medtem ko se ga je Washington dvakrat poslužil, njegovi nasledniki do leta 1885 77 krat, predsednik Cleveland (1885—1889 in 1893—1897) pa celo 115 krat!

Vrednost ameriške konstitucije moremo najpravičnejše presoditi, ako primerjamo stanje konfederacije pred letom 1789, ko je stopila nova ustava v veljavo, s sedanjim stanjem Združenih držav. Za časa rahle konfederacije bilo je 13 držav s približno tri milijoni prebivalstva, ki pa niso imeli ne moči ne reda, ne kredita, ne ugleda; danes pa šteje Unija 48 držav in 110 milijonov prebivalcev ter ima menda že najrazvitejšo industrijo in trgovino in največje bogastvo, tako da na podlagi svoje gnotne in moralne moči že igra prvo vlogo v mednarodni, svetovni politiki! Zgodovina ne pozna nobenega drugega naroda, ki bi se v tako kratkem času — v 130 letih — dvignil do takšnega napredka, do takšne moči in veljave. In za ves ta impozantni razvoj imajo se Amerikanci na prvem mestu zahvaliti svoji konstituciji.

Istega postopka so se pri izdelovanju svojih konstitucij držali tudi Švicarji, Nizozemci, Belgijci, Nemci leta 1871 in leta 1919, pa tudi Avstrijci v svoji republikanski ustavi. Da so Švicarji po primeru Amerikancev pripoznali vsem kantonom omejeno suvereniteto, razložil sem že v razpravi »Ustava Švice«. Nizozemska se deli na 11, Belgija na 9 avtonomnih provinc. V nemškem carstvu je bilo 25 držav, med temi tri republike. Tudi sedanja nemška socialistična večina je obdržala vse te države, ali vse v republikanski obliki. Istotako pozna sedanja avstrijska republikanska ustava, tudi izdelana od socialistov, stare nemško-avstrijske kronovine z avtonomijo. Da imajo angleške grofije že od nekdaj svoj »selfgovernment«, je obče znano.

Nasprotno pot so šli Francozi pri izdelovanju svojih konstitucij v letih 1789—1793. Oni so celo zapustili tla zgodovinskega prava in so morali zaradi tega do leta 1875 še devetkrat spremeniti konstitucijo in 11 krat obliko svoje vladavine. In če leta 1873 ne bi bil prestolni pretendent »Henrik V.«, grof od Chamborda, tako trmast, da ni hotel dati svojega privoljenja za porabo trikolore namesto burbonske bele zastave in da ni hotel biti legitimni kralj revolucije, ampak kralj »po božji milosti«, Francoska bi še morda danes bila monarhija!

Mirni in stalni razvoj Združenih držav S. A. od leta 1789 naprej — razven notranje vojne 1861—1865, s katero se je moralo rešiti vprašanje sužnjem — a skokovni Francoske od leta 1789—1875 s svojima dvema katastrofalnima polomoma leta 1812 do 1814 za carja Napoleona I. in leta 1870 za carja Napoleona III. nam podata kažipot, kako imamo mi urediti naše ustavno in upravno življenje, ako hočemo postaviti našo državno zgradbo na trdna in sigurna tla. Gotovo se ne bomo mogli odločiti za francosko politično eksperimentiranje, ampak za pot, po kateri so hodili Amerikanci in drugi gori označeni narodi.*

* Naši nazori glede možnosti enakega razvoja v konstituciji naše države z ono Severne Amerike se pač nekoliko razlikujejo od nazorov g. E. Lileka, ker pa stojimo na stališču, da treba tako važno vprašanje razmotrivati z vseh strani, damo radevolje mesta njegovim razmotrivanjem. Op. ured.

(Dalje v pondeljki št. 11.)

Dopisi.

Žalec. Posebnih presenečenj nam ljudsko štetje ni moglo prinesiti, poleg neznanega mi števila Slovencev pa imamo vendar 26 Nemcev, med temi nekaj resničnih, nekaj pa takih, o kojih smo nekdaj rekli, da bi radi bli. Da ta pojav nacionalnega »hotenja« še danes ni izginil niti v kraju kakor je Žalec, je dovolj značilno. Da pa doživimo, da vpiše mati sebe za Slovenko, označi pa materni jezik svojih otrok kot nemški, je pa višek logike, resnosti in naše zrelosti. Da se navedeno število Nemstva rekrutira iz »pranemških« hiš Janičeve in Sadnikove, je značilno.

V Šmarju pri Jelšah je umrl gospod Ivan Debelak, učitelj v p. Pogreb bo danes v četrtek ob 3. uri popoldne. Blag bodi spomin odličnemu možu!

Iz Šoštanj smo prejeli poročila o nemških protidržavnih demonstracijah o priliki pogreba dr. Breschnika. Zlasti so se odlikovali vojniški nemškutarji. O zadevi so obveščene oblasti. Obširnejše o nemškutarskih falotstvih poročamo.

Mozirje. Naš župnik je poslal po trgu okrožnico za naročbo »Bogoljuba«. Nasedli so mu tudi nekateri naprednjaki. Kaj je naša naloga, da podpiramo klerikalni tisk?

Sv. Križ tik Slatine. Posestnik Kregar na Velikih Rodnah ga je rad pil, v pijanosti pa doma sitnaril in za kratek čas pretepal brata in ženo. Ta dva sta se poskušala braniti in pri zadnjem pretepu je dobil nesrečni pijanec železni lonec s tako silo ob glavo, da je vsled rane umrl. Brata in ženo so zaprli.

Od Sotle. (Radič je izkopal bojno sekuro.) Štajerski lovci imajo v občini Hum ob Sotli v najem občinski lov. Po Radičevih naukih sme nositi vsako orožje in loviti divjačino. Vsled tega so Radičevi pristaši na Humu sklenili, da poženo tuje lovce ob prvi priliki čez Sotlo. Priložnost se jim je nudila pred par dnevi. V globoki soteski so obkolili lovce, ki so se, videči velikansko premoč seljakov, previdno umikali. To je Radičevce ohrabilo še bolj in z visoko dvignjenimi motikami in sekirami so se od drevesa do drevesa skakajoč bližali lovcem. Šele ko je najpreznejši dobil težek naboj svinca v prsa in težko ranjen obležal, so se začeli umikati pred namerjenimi puškami.

Gomilsko. Pri nas se je osnoval moški pevski zbor, ki šteje danes 20 pevcev. Ker imamo res dobre tenoriste in basiste ter kažejo pevci iskrenost za dobro stvar, upamo, da bode vrlo vspeval. Prvič je pevski zbor javno nastopil na Svečnici v Gasilnem domu ob priliki obecnega zbora naše požarne brambe in sicer s prav častnim vspehom. Torej pevci, le naprej z enako vnmemo, potem osnujemo v kratkem »Pevsko društvo«.

Zadnja poročila.

Pogajanja za spopolnitev vlade.

Beograd 22. febr. Muslimanski člani ustavnega odbora so prišli danes v Beograd. Počakali bodo na odgovor Pašiča, kateremu so izročili spomenico o pogojih za vstop kluba v vlado. Vlada se še ni izjavila glede velikosti in razdelitve pokrajin. Vse dozdajne zahteve muslimanov, da se ustvari širša koalicija, so bile zavrnene. Ker je klub v smislu strankinega sklepa v Sarajevu dobil svobodne roke, bo počakal, da izrazi Pašič svoje mnenje o muslimanskem načrtu ustave. V klubu obstoji volja, da se doseže sporazum. Muslimani so pripravljeni popuščati.

Beograd 22. febr. Danes dopoldne je bila konferenca med Pašičem in Davidovičem na eni ter odposlanci zemljoradniškega kluba na drugi strani. Obravnavali so 22 točk, katere so postavili zemljoradniki kot pogoje za vstop v vlado. Pašič je zahteve v načelu povečini odobril ter je obljubil, da jih nanovo stilizira. Takšne potem predložijo odposlanci zemljoradnikov klubu. Demokrati in radikali imajo jutri seje klubov, v katerih se bo razpravljalo o zahtevah zemljoradnikov.

Trst svobodna luka.

Rim, 22. febr. Vlada je sklenila proglasiti Trst za svobodno luko.

Boji v Italiji.

Milan, 22. febr. Iz vseh strani

prihajajo vesti o vedno se množečih spopadih med socialisti in fašisti.

Dr. Beneš na povratku v Prago.

Pariz, 22. febr. Češkoslovaški minister za zunanje zadeve dr. Beneš je nocoj odpotoval v Prago.

Za odpravo sekvestrov nad Avstrijci.

Beograd, 22. febr. Avstrijski delegati, ki so prišli v nedeljo v Beograd, da se pogajajo o vprašanju ukinjenja sekvestrov nad posestvi avstrijskih državljanov v Jugoslaviji, so imeli danes popoldne prvo sejo.

Ukinjenje brzovlakov.

Ljubljana, 23. febr. Vsled pomanjkanja premoga v Avstriji je prometno ministrstvo na Dunaju ustavilo brzovlake Dunaj—Trst—Zagreb in Prage—Trst—Zagreb. Vsled tega izostane od 25. februarja naprej do preklica brzovlak št. 3 iz Dunaja v Trst (Dunaj 7'20 min., Maribor 13'34 min., Trst 21'35 min), dalje z istim dnem češkoslovaški brzovlak (Maribor 12'40 min.) Od 26. tm. do preklica izostane brzovlak Trst—Dunaj—Praga (Trst 6'15 min., Ljubljana 11'15 min., Maribor 15'08 min.), ter brzovlak Zagreb—Dunaj—Praga (Zagreb 10'27 minut). Ukinjenje bo trajalo najbrže 2 tedna.

Volitve v nemški državni zbor.

Berlin, 22. febr. Izid državnoborskih volitev v Nemčiji je sledeči: večinski socialisti 111 mandatov (prej 145), centrum 83 (94), demokrati 25 (65), nem. nacionalci 73 (50), neodvisni socialisti 28 (23), nemška ljudska stranka 56 (21), komunisti 30 (0), gospodarska stranka 2 (0), Welf 6 (4).

Razne vesti.

Razprava proti črnogorskemu generalu Vešoviću se obnovi, ker je kasalsko sodišče spoznalo, da je bila razlaga sodnega dvora o amnestiji netočna. Amnestija se ne nanaša na zločin, ki ga je zagrešil Vešović.

Narodno gospodarstvo.

Državno obrtno banko namerava ustanoviti vlada z osnovno glavnico 100 milijonov dinarjev.

Kmetijsko šolstvo v Sloveniji. Sadjarska in vinarska šola v Mariboru se preustroji v višjo kmetijsko šolo. Za Prekmurje in Mursko polje se ustanovi nova kmetijska šola, vsled česar zaenkrat odpade načrt glede ustanovitve kmetijske šole pri Veliki Nedelji, zlasti še ker dela nemški vi-teški red kot lastnik graščine težave.

Uvoz mineralnih olj. Glasom razpisa ministrstva za prehrano in obnovo dežel z dne 30. januarja 1921, dovoljuje odsek za prehrano uvoz mineralnih olj samo industrijalcem in porabnikom za njihovo lastno porabo, ter samo v količinah do pol vagona, to je 5.000 kg in sicer brez vsake kavcije. Uvoz mineralnih olj preko pol vagona dovoljuje izključno imenovano ministrstvo, oddelek za mineralna olja. Odseku je dalje zabranjeno izdajati uvozne dovolitve za mineralna olja, ki so namenjena za prodajo in sicer ne glede na količino, ki se uvaža. V tem primerih izdaja uvozne dovolitve izključno le imenovano ministrstvo in sicer tudi tedaj, ako uvožena množina ne presega 5.000 kg. V slednjih dveh primerih se morajo stranke obrniti za uvozno dovolitev na ministrstvo za prehrano in obnovo dežel, oddelek za mineralna olja, ter priložiti svoj pravilno kolkovani prošnji potrdilo protokolacije ter potrdilo, da so plačali davek za preteklo leto; dalje za vsak vagon kavcije 500 dinarjev, ki zapade v prid državne blagajne, ako uvoznik ne izpolni pogojev, pod katerimi se mu je dovolil uvoz.

Borza 22. februarja.

Curiji: Berlin 9.90, New York 604, London 23.47, Pariz 43.90, Milan 22.05, Praga 7.55, Budimpešta 1.15, Zagreb 4.20, Varšava 0.75, Dunaj 1.30. avstr. žig.krone 0.90.

Zagrebi: Berlin 243—245, Italija 546.50—547.50, New York kabel 0—150, ček 148—149, Pariz 0—1085, Praga 187—189, Dunaj 20.90—21.05. Valute: dolarji 146—147.25, avstr. krone 22—23, carski rublji 55—65, bolg. franci 170—0, češkoslovaške krone 175—0, levi franci 1050—1060, napoleonid 485—493, nemške marke 238—241, romunski lei 194—0, ital. lire 530—535.

Poštni ček.
rač. 10.598

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Telefon
št. 75 in 76

Dolniška glavnica 50.000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fond nad 45.000.000 kron.

Podružnice

v Splitu, Tretu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah, Ptuj in Brežicah.

296—45

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju. Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.

Prešernova ul. 15

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po štiri in pol odst. (4 1/2 %)

Rezervni zaklad 80.000 K.

401 156—119

Denarni promet 60.000.000 K.

Nemški kapital sil v Jugoslavijo. V Zagrebu se miči baje že več dni precej nemških industrijev, ki čakajo na sklep pogodbe z Nemčijo in nameravajo potem ustanoviti v Jugoslaviji več industrijskih podjetij.

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Prodase

zaradi bolezni, v Celju mizarstvo ob-
stoječe iz 4 mizarških klopi in druge
priprave, kar leži in stoji. — Naslov v
upravi »Nove Dobe«.

2—1

Mlada kobila

in dve mladi kravi se prodajo. Celje,
Medlog št. 14.

3—1

Dva pomočnika usnar-

ske obrti, večša vseh v to
stroko spadajočih del, sprejme
tako

Dominik Vovšek
usnar
Braslevče.

238 3—1

Popravila damskih klobukov ter pre-
oblikovanje istih itd. izvršuje najceneje

Tilda Filipič—Pepernik

Razlagova ulica 13.

Prodam

2 pisalni mizi in eno registraturna
omara ameriški sistem, dalje dvo-
kolesni ročni voz. Ogledati je pri
tvrdki P. NOVAK Gregorčičeva ulica 3.

Prodase

lep nov mesarski voz v gostilni pri
Pavlincu, Gledališka ulica — zadaj
okrajnega glavarstva v Celju. 106 11

Dva gospoda

iščeta pri boljši družini dobro d-
mačo hrano proti dobremu pla-
čilu. Ponudbe na upravništvo. 2—2

izgubila se je rujava usnjata
listnica z raznimi potrdili in večjo
vsoto denarja. Najditelj se prosi, da
preda najdeno proti dobri nagradi
na policijski urad v Celju. 304 1

Hlapec

pošten in zvest, samec, kateri je
dobro vaje opravkov pri konjih in
je poraben tudi za druga domača
dela, se takoj sprejme pri JOŽEF
KIRBISCH v Celju. 237 1

Proda se majhna dobro obiskana

trgovina

Naslov v upravništvu »Nove Dobe« 1

Odvetniška pisarna dr. Jos. in Gvidon-a
Serbec-a išče izurjenega

strojepisca

ali izurjeno

strojepisko.

Vstop po dogovoru takoj. 212 3—3

Miši, podgane, ste-

nice in ščurki
ter ves mrčes
mora poginiti, če se uporabljajo moja preiz-
kušena najboljša in povsod hvaljena sredstva,
kakor: Za poljske miši 12 K, za podgane in
miši 12 K, ščurke posebno močna vrsta
20 K, posebno močna tinktura za stenice
12 K, uničevalec moljev 10 K, prašek proti
mrčesom 10 in 20 K, tinktura proti ušem
pri ljudeh 5 in 12 K, mazilo za uši pri li-
vini 5 in 12 K, prašek za uši v obleki in
perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na
sadiju in zelenjavi (uničevalec rastlin) 10 K,
prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti
garjam 14 K. Pošilja po povzetju Zavod
za eksport

M. Janker, Zagreb 37, Petrinjska
ulica 3. 465 50

Priporočila se brivnica

Koštomaj, Prešernova 19, Vse na novo in
čisto urejeno kot desinficirano. Britje samo
en dinar. 224 3—2

Gonilni jermeni

za transmisije v zalogi 30—200 mm
širine pri Ivan Kravos, sedlar
MARIBOR 5—5

Pravo pšenično lepivo,
klej v lističih (Blatt-Goldkle-
ber), za čevljarje proizvaja
„KRISTAL“

Tvornica kem. proizvoda
Zagreb, Gunduličeva ul. 5.

MADRACI

tridelni, prima gradl, čvrsto pol-
njeni s 1^a morsko afrik. travo, 1
garnitura za posteljo 3 komadi
K 1100— povzetje ali proti pred-
plačilu, franko, pošilja 194 10—5
„COLUMBIA“, Maribor, Cvetlična ul. 8.

Na skladištu u Zagrebu imadem
u svim bojama garantirano čiste

Anilinske boje

za vunu i pamuk bojadisati, od naj-
glasovitijih njemačkih tvornica.

Moja tvrdka jedina lamči 30
za nepatvoreni fabrikat. 20-13

Eugen Volani, Zagreb

Gunduličeva 14. — Telefon 154.

Sprejme se učenec

mesarski
pri: Viljem Justin, Dobrna. 2—2

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna
TRGOVINA
KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c.

: se priporoča za :
mnogobrojen obisk.

!POSTREŽBA TOČNA!

Zahvala.

Povodom težke izgube našega iskreno ljubljenega soproga
in očeta gospoda

med. univ. dr. Franc Breschnik-a

se najtopleje zahvaljujemo za vsa izražena sočustva; najprisrčnejša
zahvala vsem, ki so rajnkemu na njegovem slednjem potu izkazali
zadnjo čast. Iskrena zahvala preč. domačemu g. župniku in župni-
ku iz Dobrne, požarnim brambam iz Vojnika, Gaberja, Nove cer-
kve, Šoštanja ter vsem darovalcem vencev.

Vojnik, dne 23. febr. 1921.

Pavla Breschnik in sin.

Gizela Krašek naznanja v svojem, kakor v imenu svoje
hčerke Ljubomire vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pre-
tužno vest, da je naš iskrenoljubljeni soprog, vzor-oče, gospod

dr. Ivan Krašek

okrajni sodnik v Celju

danes ob 5. uri pop. po kratki mučni bolezni, v starosti 38 let,
preminul.

Pogreb se vrši v četrtek dne 24. marca ob 4. uri popoldne
iz hiše žalosti na pokopališče v Laškem.

Laško, dne 22. svečana 1921.

Brez posebnega obvestila.

Malinovec,

pristno naravno blago, kakor tudi vedno sveže špece-
rijsko in kolonijalno blago ima najcenejše trgovina

FRECE & PLAHUTA,

Celje, Aleksandrova ul. 7, Celje.

Na željo se pošlje vzorec in cenik.

Rudolf Pevec,

1582

trgovca v Mozirju

26—21

je otvoril svojo podružnico v Beški (Srem) v bližini Beograda
in Novem Sadu ter bode v položaju najceneje in najkulantnejše
postreči celi Sloveniji s pšenico, koruzo, ječmenom, ovsem, moko, vsa-
kovrstno slanino, mastjo, svinjama, vinom (karlovaško in banatsko) vse
najceneje po dnevni ceni. Naročila se naj pošiljajo direktno na tvrdko:
Rudolf Pevec, v Beški (Srem). Naslov: Pevec, Beška (Srem).
Nakupoval bodem direktno od kmetov, ter bodem mogel z vsako drugo
tvrdko konkurirati. Obenem bodem tamkaj prodajal deske, les in droge.
Slovencem se bodo dajale brezplačno eventualne informacije.
Za mnogobrojna naročila se priporoča

RUDOLF PEVEC,

prvi slovenski trgovec v Sremu.